

ROZWIĄZUJEMY
ZADANIA TEKSTOWE
METODĄ KRUSZENIA

MARZENA
KĘDRA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
dr hab. Małgorzata Głowska-Sołdatow
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Rozwiązujemy zadania tekstowe metodą kruszenia

Cele

Uczeń:

- analizuje treść zadania z treścią,
- układa pytania do zadania,
- układa odpowiedzi,
- ustala dane i szukane.

Metody pracy (wg Okonia)

metody praktyczne, metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (problemowe).

Formy pracy

a. indywidualna, b. grupowa, c. zbiorowa.

Opis przebiegu zajęć

1. Postawienie przed uczniami problemu, sprecyzowanie celów i poleceń, zorganizowanie pracy, stworzenie atmosfery sprzyjającej działaniu.
2. Nauczyciel przedstawia zadanie bazowe: „Maja i Borys czytali takie same książki. Oboje rozpoczęli czytanie książek w poniedziałek. Maja czytała codziennie 2 strony książki. Borys przeczytał w poniedziałek 1 stronę książki, a w pozostałe dni czytał po 3 strony”.
3. Uczniowie pracują w grupach – układają pytania, a potem działania do zadania bazowego wg instrukcji:
 - przeanalizuj treść zadania – ustal, jakie informacje z niego płyną.
 - Ułóż jak najwięcej pytań, jakie można zadać w oparciu o dane z zadania. Co można obliczyć/ustalić?
 - Zweryfikuj zaproponowane pytania – sprawdź, czy w zadaniu są wszystkie dane potrzebne do udzielania odpowiedzi na twoje pytania (na tym etapie odrzucamy pytania, które wymagałyby uzupełnienia treści zadania o nowe dane).
 - Zapisz pytania.
 - Ułóż działania i odpowiedzi.

Przykładowe pytania, jakie mogą postawić uczniowie:

Ile stron książki przeczytali łącznie Maja i Borys po trzech dniach od poniedziałku do środy łącznie?

Które z dzieci przeczytało więcej stron książki od poniedziałku do wtorku łącznie?

Po którym dniu liczba stron przeczytanych przez Borysa będzie o 3 większa niż liczba stron przeczytanych przez Maję, gdyby książkę czytali dłużej niż do środy?

4. Prezentacja przez grupy pytań i rozwiązań – dyskusja. Wspólne układanie odpowiedzi.
5. Nauczyciel zadaje dzieciom dodatkowe pytania, uczniowie budują odpowiedzi:
 - W którym dniu Maja i Borys będą mieli przeczytane tyle samo stron książki? Czy istnieje taki dzień?
 - Czy można ustalić, kiedy Maja skończy czytać książkę, a kiedy Borys? Czy można odpowiedzieć na to pytanie? Dlaczego? Kiedy byłoby możliwe, by odpowiedzieć na to pytanie?
6. Uczniowie dokonują samooceny, określają, czego się nauczyli. Nauczyciel pyta uczniów, jak można wykorzystać zdobytą wiedzę. Uczniowie oceniają sposób wykonania swojej pracy.

Komentarz metodyczny

Warunkiem wykorzystania metody kruszenia jest zaprezentowanie zadania bazowego bez pytania. Zadaniem uczniów jest układanie wszelkich możliwych pytań do przedstawionego zadania, a następnie ich weryfikacja. Każdorazowo dzieci ustalają dane i szukane. Uczniowie wybierają sposób ustalenia odpowiedzi na pytanie: manipulacja, formuła matematyczna, ilustracja graficzna, słowny opis. Pracując z dziećmi ze SPE, należy zwrócić uwagę na wzmożoną męczliwość i problemy z koncentracją uwagi ucznia, stosować pytania naprowadzające, formułować proste i zrozumiałe polecenia. Nauczyciel podczas lekcji powinien systematycznie kontrolować wykonywanie czynności. W trakcie pracy uczniowie muszą otrzymywać krótkie i precyzyjne komunikaty słowne, które będą cennymi wskazówkami do dalszej pracy.